

TARİH: 29.7.1987

"TKP'NİN SESİ RADYOSU" NUN GÜNLÜK YAYIN PROGRAMI:

Haberler:

Yazan: Yavuz-Engin

Spikerler: Yavuz-Sinem

1. Türkiye'deki cezaevlerindeki açlık grevleri nedeniyle F.Almanya da dayanışma eylemleri yapılıyor.
2. Bülent Ecevit Türkiye'nin Özal hükümetinden kurtulması için meç-
3. listeki muhalefet partilerinin süratle biraraya gelmesi lazım dedi.
4. Yasaklı politikacılara televizyona çıkma hakkı tanınmıyor.
5. Özal hükümetinin tüketimi kısmak ve zorunlu tasarruf yaptırmak
6. politikası sendikacılar arasında büyük tepki yarattı.
7. Grev ve lokavtlarda mülki amirlerce alınacak tedbirlere ilişkin
8. tüzüğün danıştay tarafından iptal edilmesine rağmen uygulandığı bildiriliyor.
9. Kişi başına düşen borç miktarı artış gösteriyor.
10. Basın ne kadar özgür?
11. Sovyetler Birliği dışişleri bakanlığının açıklaması
12. ABD başkanı Vaşington'da bilimsel bir toplantıda konuştu.
13. Romanya devlet baş. ile Yunanistan başkanı Bükreş'te ortak görüş
14. me yaptıktan sonra ortak açıklama yaptılar
15. Yunanistan başbakanı, partisinin bir toplantısında konuşma yaptı.
16. Şili'de kurulan "Birleşik Sol" adlı koalisyon örgütü Şili'de
17. demokrasinin geleceği açısından büyük önem taşıyor.
18. Bolivya'da Komünist Partisi Merkez Komitesi plenumu yapıldı.
19. Latin Amerika ve Karaipler bölgesi ülkelerinin ihracat gelirleri
20. 1986'da % 15'e düştü.

GÜNÜN YORUMU:

Yazan:

Spiker:

Başlığı:

Konusu:

Y A Z I L A R:

Yazan:

Spiker:

1. TDOO programı
2. Yarışma programı (Mektup dökümü)
3. Nerede bir yoldaş varsa TKP oradadır. Sırtlan Ehlileştirilemez

29.7.87

NEREDE BİR YOLDAŞ VARSA TKP ORADADIR

Bu yayınıımızda, değerli dostlar, Şili Komünist Partisi' Merkez
Komite Komitesi Politik Komisyon üyesi, Valodya Taytılboym'un,
Barış ve sosyalizm sorunları dergisinde çıkan, "Sırtlan Ehlileştiri-
lemez" başlıklı yazısını özetleyerek sunacağız. Yazı da, Şili Komünist
Partisi'nin Şili'deki durum ve mücadelenin geleceği üzerine görüşleri
ele alınıyor.

TÜSTAV
TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

SIRTLAN EHLİLEŞTİRİLEMEZ

~~Volodia Teitelboim~~

~~Sili Komünist Partisi MK Politik Komisyonu Üyesi~~

4 → Pinochet diktatörlüğü 14 yıldır sürüyor. Bu dönem, halkın, tüm Sili ulusunun tarihinde en karanlık, trajik bir dönemdir. Komünist Partisi için ise ağır sınav yıllardır. Komünizm, Pinochet'in gözünde bir numralı düşmandır. Bu, kuşkusuz bize enur veriyor. Diktatör, gençlerde, (artık kaçınıcı kez) manya derecesine varan kinini bir kez daha belirtti. "El Merkurie" gazetesine verdiği demeçte, bugünkü Cumhurbaşkanının komünistlerin hakkından gelme gibi bir tek kaygısı olduğu biçimde artık günlük konuşma haline getirdiği açıklamasını yineledi. Ve gerçekten de ^{Pinochet} Diktatör, 11 Eylül 1973'te darbeyi gerçekleştirirken, Sili Komünist Partisi'nin (SKP) yokedeceğine and içmişti. O, örgütümüzü, binlerce komünistin yaşamına kıyarak yokedebileceğini sanıyordu. Ancak, amacında ısrar eden bu bayın, hakkından gelmeyi tasarladığı parti canlıdır, ve sağlığından hiç bir şikayeti yoktur. Bugün parti, hiç bir dönemde olmadığı biçimde emekçilerin sevgisini kazanmıştır. Hatta burjuva teorisyenleri bile, bugün komünistlerin ülkede en etkili güçlerden biri olduğuna gerçeğini tanıyorlar. Komünistlerin, emekçi halkın çıkarlarına sonsuz bağlılığına dayanan moral otoritesi de yükseldi. SKP, kendisini tüm muhalefetin birliği adına kararlı eylemlerin yorulmaz savaşçısı olduğunu göstermiştir.

Ne var ki, Pinochet yalnız öldürmekle kalmıyor. O, aynı zamanda yalan söylüyor. Onun rejiminin yalnız komünistleri koğuşturduğu doğru değildir. Diktatör, tüm politik örgütleri kapatmakla işe başladı. Kuşkusuz, baskıların baş kurbanları halkı temsil eden partiler, sol akımlar oldu, ancak general, kendi "yumuşak" kabadayı ağızıyla "politik bakımdan yozlaşanlar" diye tanımladığı hristiyan demokratlara çamur atıyor. Ona göre diktatörlüğe karşı çıkan herkes "yozlaşmıştır".

Sol güçlerin, tüm muhalefetin Pinochet diktatörlüğü karşısında birliğini sürekli güçlendirmeleri gerekiyor. Ama, aynı zamanda, ana amaca da görmek, rejimin düşmanlarının saflarındaki iç çatışmaların, ortak düşmana karşı başarı uğruna anlaşmaya yönelerek üstesinden gelmek gerekiyor. Bundan başaka, bugünkü düzenin özünü iyi bilmek ve reel durumu ayık kefaile analiz etmek gerekiyor.

Her parti hata yapabilir. Ancak sağ merkezçi yöneticiler her zaman kısa görüşlü olmuşlardır. Başkan S.Allende'nin yasal hükümetine yönelik komplo, bu uğursuz serüveni yalnız finanse etmekle kalmayan, aynı zamanda burjuvazinin büyük bir kesimini (ki bunların partile-i darbeyi desteklemiştir) giderek bünüköken Washington'un yönlendirdiği biliniyor. Demokratik rejimi içten dinamitleyen ve ellerini oğuşturma-ya başlayan "apoletiz generaller" ortaya çıktı. Bunlar, askerlerin kendileri için her kirlî işi yapacaklarını, ülkeyi kan gölüne çevireceklerini sonra da merkezçileri ve sağcılar, yani tutucu devlet biçimini yeniden canlandırmaya hazır olan eski "düzenin güçlerini", "terbiyeli halkı" yeniden erke getireceklerini sanıyorlardı. Ne kadar trajik bir seflık! Komünist Partisi, bunların ülkeyi, hepimizin arkasından şırakkadan kapatacak olan bir tuzaga düşürmek istediklerini delillerle kanıtlamaya çalıştı. Ancak ^{sağ merkezçiler} "terbiyeli halk" buna kulaklarını tıkadı. Eğer, pişmanlık duyan günahkarların cennete gidecekleri doğruya, o zaman bugünkü Şili'nin en azından cenneti andırması gerekiyor. Ne yazık ki, geçmişin dersleri bugün de birçoklarının işine gelmiyor.

Ehlileştirilen Faşizm

S → Şili Komünist Partisi, 11 Ekim 1973'te faşist darbeden sonra halka yağdığı ilk çağrısında, Pinochet rejiminin özgürlük ve demokrasilerin her biçiminin can düşmanı, insan haklarını amansızca eğneyen ve diktatörlüğün koşulsuz kölesi olmayı reddeden harkesi ezen bir rejim olduğunu göstererek, onu faşist bir rejim olarak nitelemiştir. O dö-

nemde bu sözler, çöldeki haykırışı andırıyordu. Komünistler, bağlaşıklarımız sosyalistler, Halk Birliği'nden (1) birçok eylemci o günlerin acı gerçeklerini Hitler'in, Mussolini ve Franco'nun faşizm "örneği" ışığında, diğer ülkelerdeki olaylar ışığında soğukkanlı ve objektif bir biçimde değerlendirdiler, ülkemizin kurbanı olduğu bağımlı faşizmin gerçek yüzünü hemen farkedebildiler. Onun özü ve huyu değişmemiştir, ancak onun Şili'de "süresiz" bir askeri diktatörlük kurmak için somut planları vardır. Burjuvazinin üst kesiminin kimi önde gelenleri, gözle görülür delillere her dakika bunların umutlarını çürüten delillere karşın, savaşı vermeden ve Pinochet alaşağı edilmeden yalnız eylem özgürlüğü değil, aynı zamanda ötedenberi hayal etikleri erki de ele geçirebileceği yolunda eskisi gibi hep hayallerle kendilerini avutuyorlar. Ve bu da onları demokrasinin yeniden kurulmasından çok daha ilgilendiriyor. Sırtlanın ehlileştirilmesinin boşuna bir çaba olduğunu kimileri hala göremiyor. ~~Bunlar hala arslana eyer vurulabileceğini ümit ediyorlar.~~

Faşizmin biçim değiştirmesi

Faşist diktatörlüğü inceleyen tarihçiler, onun varlığının birkaç aşamasını belirleyebilirler. Pinochet'in öğrencisi, Şili muhafız kuvvetlerinin eski komutanı general Humberto Gordon, (okendisini büyük bir politik düşünür olarak görüyor) bugünkü koşullarda sözüm ona "Yasama Komisyonu" denilen komisyonun başkanı olduktan sonra, yeni ulusal tarih için kendi aşamalandırmalarını önermeye kalkıştı. O, en başta çok basit bir biçimde tanımladığı "uyumlu ve sürekli gelişme" önemini belirliyor. Gerçekte ise bu yıllar Şili'de demokrasinin yıkılması, ekonominin çökertilmesi yıllarıydı. Bu yeni türde teorisyen, ih

(1) Aralık 1969'da komünistler, sosyalistler, sosyal-demokratlar, radikaller ve diğer sol parti ve örgütler tarafından kuruldu. (Net Red.)

ikinci aşamayı, bir bilgi edasıyla şöyle tanımlıyor. "kimileri buna" geçici" denmesini tercih ediyor, ben ise bu dönemin "dönüşüm" yılları olarak görülmesinin daha doğru olacağı kanısındayım". Yigit general, diktatörlüğün niyetlerini en iyi yansıtan üçüncü aşamayı ise, "bugünkü hükümetin elde ettilerinin geleceği hesaba katarak pekiştirmesi zamanı" olarak niteliyor. İşte şimdi analı^ıldı Vehbi'nin kerrakesi. Herşey geleceği hesaba katarak" yapılıyor. Ama bu "geleceğin" bir ~~kur~~ süresi var mı? Yok. Generalin hayalleri gün gibi ortadadır: Ülkenin yeniden demokrasiye dönmesi olanaklarını engellemek. Ve o, doğrudan sahibinin ve efendisinin görüşlerini tekrarlayarak, bu konuda şöyle diyor: Biz, "Şili'nin yaşamında en iyi saatleri" gösteren tarihin yelkovanlarının geri döndürülmesine hiçbir zaman, hiçbir biçimde izin veremeyiz.

Komünistler, diktatörlüğün hiçbir koşulda özgürlüklere izin vermeyeceğini her zaman görmüşlerdir. H.Gordon, "hiçbir zaman" sözcüğünü rasgele kullanmıyor. Bunu küçümsemek doğru olmaz, Şili, eğer onun Puntaşları zalimi kesintisiz bir diktatörlük kurma planlarından vazgeçirecek tek araç olan savaşım sürdürmeze, hiçbir zaman özgürlüğünü elde edemez. Burada fazla söze gerek yoktur. Öteyandan, Pinochet'in özgür seçimlere izin vereceğini beklemek de hayaldir. Sözün kısası, zorla rejime alaşağı etmek gerekiyor.

Ayıyı vurmadan deresini satan tüccarlar

Eğer ortanın sağ rejiminin değerlendirilmesinde böylesine ağır bir yanlışlığa düşmemiş, eğer birlik yolunda bu denli engeller yaratmamış, eğer komünistlerle birlikte ortak düşmana karşı ardıcıl bir savaşım yürütmüş olsalardı, Şili diktatörlüğü bu kadar uzun süre ayakta kalamazdı. Ama sağ merkezçilerin birçoğu, diktatörlüğün belirlediği sahadaki futbolcular gibi hareket ediyor ve "golleri" de düşmanın değil, muhalefetin kalesine atıyorlar. Bazen bu tür "futbolcular", rejimin patolojik antikomünizmine olduğu gibi, dolar imperatorluğunun

stratejik antikomünizmine de dalkavukluk yaptıkları için, insanda Truva atı rolünü üstlendikleri izlenimini bırakıyor. Bu baylar, bütün bu yıllar boyunca diktatörlüğün ayakta kalmasına yardımcı olmadılar mı? Öte yandan bunlar diktatörlüğe karşı savaşabilmek için, "erkek tesellisini" bekleyerek, "kendi" başkanlarını öne çıkarma ümidiyle "başkasının inegini sağmaya" ^{da} kalkıştılar. Kimileri ise daha şimdiden sağcıların egemenliği ile ilgili sorunlar ileri sürüyorlar. Bir Latin Amerikalı devlet yöneticisi, böylelerini ayıya vurmada derisini satmaya kalkışan avcılarla, ya da atlama tahtasına henüz yaklaşmadan dinlenmeyi düşleyen sporcuyla kıyaslıyor. Önce ayının öldürülmesi ya da sporcunun atlaması gerek. Diktatörlükle de öyle, önce onu yıkmak, sonra da Şili'de özgürlüklerin yeniden kurulmasını düşünmek gerek.

B

~~Biz, neden yığınsal halk ayaklanması politikası savunmuyoruz~~

→ Biz komünistler, darbeden sonra iki büyük dönemin belirlenmesini olanaklı olduğu görüşündeyiz: Birisi 1980'ne kadarki dönemi kapsıyor, diğeri ise günümüzde de sürüyor.

İlk yedi yıl içinde biz, muhalefeti sürekli uzlaşmaya ve ortak eylemlere çağırarak, savaşa bir dakika bile ara ~~ı~~ vermedik. Ama bizim çağrılarımız bir zaman anlayışla karşılanmadı. Bu aşamanın sonuna doğru, sol muhalefete, kimi ortanını sağındakilerden ve geleneksel sağdan yer yer katılmalar başladı. 1980'de, bugünkü aşamaya geçişte, iki ayrı türden olan ama karşılıklı ilişki içinde bulunan iki olaya tanık olduk: Pinochet'in sahte Anayasasını" onaylayan" plebescite ve Komünist Partisi'nin, Genel Sekreteri L.Corvalan tarafından duyurulan yığınsal halk ayaklanması politikasına geçiş bildirisi. (2)

~~Pinochet rejiminin bu iğrenç "Anayasası" muhalefet tarafından~~

(2) Daha ayrıntılı bilgi için bak: L.Corvalan. Diktatörlüğe karşı birlik: Savaşın yolları ve biçimleri. "Barış ve Sosyalizm" Sorunları"

pek te okunmuyor. Ama doğru değil, çünkü onu dikkatle inceledikten sonra diktatörlüğün erkini sınırsız bir zaman için, daha tam olarak yalnız bu yüzyılın sonuna kadar değil, gelecek yüzyılda da sürdürmek istediği açıkça anlaşılmaktadır. Geçenlerde "El Merkurio" gazetesine bir demeç veren Pinochet, Şili'de her şeyin yolunda olduğunu, hiçbir sorun bulunmadığını söyledi. Eğer o ölürse yerini başka birisi alacak. Ama bu üçüncü bir kişi olmayacak. General, rejimin sürekliliğinin silahlı kuvvetlerce sağlandığını, sözü geçen "Anayasaya" göre Ulusal Güvenlik Konseyi'nin "süper hükümet" türünden bir şeye dönüştüğünü belirtti. Başka bir deyişle, 21.yüzyılda işbaşına gelecek olan herhangi bir Cumhurbaşkanı, askerlerin kuklası olmaktan öteye gidemeyecektir. Diktatörlüğün gizli niyeti budur.

ŞKP'nin hazırladığı yığinsal halk ayaklanması politikası, diktatörün erkinin sonsuzlaştırılmasıyla ilgili açıkça ifade ettiği amaçları dikkate alıyor. Herkes için açıktır ki, bu planların engellenmesi ancak Şili komünistlerinin ta baştan yaptıkları gibi, herkesin kendini savaşa tam adanmasıyla olanaklıdır. Ama biz, eğer sınıf savaşının tüm değişik biçimleri kullanılmazsa faşizme ödünsüz karşı koyma politik çizgisinin etkili olamayacağını da iyi biliyoruz. Eli kanlı diktatörlüğe yalnız parlamenter yöntemlerle karşı konulması, ya da ona temsili burjuva demokrasisi hükümetlerine karşı davranıldığı gibi davranılması olanaksızdır.

Komünistlerin 1969'da, partimizin kurucusu L.E.Recabarren'in 1922'de askerler tarafından devrilen Başkan A.Alessandri'yi desteklemek için eyleme geçmesi gibi, E.Frec hükümetini, başkaldıran general Vio'ya karşı korumak için sokaklara çıktıkları unutulmamalıdır. Aynı zamanda biz, her iki olayda da açık muhalefet partisi olmamıza karşın, demokratik kurumlara olan saygımızı göstermiş olduk. Ama 1973'te, askerlerin anayasal düzene karşı saldırıya geçtiklerinde, kristiyan demokratlar aynı yüksek yurtseverlik duygusuyla yanıt vermediler.

Kim demokrasiyi savundu, kim onu savunmaya yanaşmadı? Biz bu soruyu, o dönemde olup bitenlere göz yumanların, halk erki için canını veren insanları antidemokratizmle suçlamaktan bıkip usanmadıkları için soruyoruz. Komünist Partisi'nin 65 yıllık varlığı süresinde tek bir antidemokratik çıkışta bulunduğunu hiçbir kimse kanıtlamaz. Çünkü ŞKP'nin "biyografisi" bu bakımdan za kusursuzdur.

Ancak bizim "yığinsal halk ayaklanması" formülünün özünü daha da açıklamamız gerekiyor. Çünkü yeni terim "barışçı" ya da "silahlı" savaş yollarının klasik çerçevesine sığmıyor. Ciddi konuşursak, bu ayaklanma ne birincisi ne de ikincisidir. Bu, Şili tarihinde eşine rastlanmayan ve erki barbarca baskılar sayesinde sonsuz dek elinde tutabileceği yollu çılgında fikirlere saplanmış bulunan askeri-faşist diktatörlüğün yarattığı yepyeni bir eylem yöntemidir. Diktatörlük, koskoca bir ulusu silah zoruyla koyun sürüsüne dönüştürebileceğini sanıyor. Partimiz, ayaklanma belgesini yükseltirken, özgürlüğün Pinochet ile yapılacak dar çerçevedeki görüşmeler yolundan, ya da diktatörlüğü yemleyen Amerikan emperyalizminin özgürlükseverliğinin bir sonucu olarak gelmeyeceği gerçeğinden hareket ediyor. Kurtuluşu, sağlamak, gerçek özgürlüğün kendileri için biricik erişilebilen yöntemi olan birleşik ve kararlı muhalefetin örgütlü baskısıyla elde etmeye yönelen tüm Şili yurttaşlarının yiğitliği sonucu olanaklı olacaktır.

"Ayaklanma" sözüyle ilişkili iki saptama, ilk bakışta yığinsal ve halk gibi eşanlamlı fikirler ifade ediyor. Ama bunlar anlam bakımından oldukça yakın olsalarda, eşanlamlı değildirler. Her iki anlamda da eylemi gerçekleştirecek öznenin çokluğu, yani ayaklanma görevlerinin herhangi bir grup, ya da halkın azınlığı tarafından değil, ancak ulusaun çoğunluğunca yerine getirebileceği anlamı vurgulanıyor. Böylesi bir çoğunluk, diktatörlükten hoşnut olmayan, ona son vermek isteyen bir güç yığını olarak varlığını sürdürüyor. Ancak bu

geniş halk yığını içinde hala pasifliğin ve yönelim yetersizliğinin üstün geldiği geniş bölgeler vardır. Muhalefetin tümü zamana ayak uyduramıyor, ya da kendisini tümüyle kurtuluş davasına adanıyor. Rejimden nefret eden, ama şimdilik olayların gelişmesine ilgi göstermeyen insanların savaşıma çekilmesi çok önemlidir.

Eski ve yeni yöntemler

→ Belirtmek gerek ki, yığinsal halk ayaklanması diktatörlüğü yıkmak için en etkili yöntemlerin kullanıldığı bir ayaklanmadır. Bu, hem eski hem de yeni savaşım yöntemlerini öngörüyor. Oluşan koşullarda, Şili'nin politik yaşamı için karektiristik olan işçi sınıfı ve halkın geleneksel eylem yöntemlerinin yürürlükte kalmasıdır. Ancak bu, partilerde, sendikelerde, kamuoyundaki, öğrenciler, kadınlar, arasındaki üniversitelerde ya da aydın çevrelerdeki çalışmalar için söz konusudur. Bu arada, yukarıda sözü geçen her halk grubunun özgül istemleri, diktatörlüğe son verme genel politik amacına göre saptanıyor. Ancak açıktır ki, böylesi bir görevi eski yöntemlerle yerine getirmek olanaksızdır. Şili halkının 1973-1980 yılları arasındaki deneyimi bunu kanıtlıyor. Bizim yeni bir şeyler aramamız, Şili'de tarihin tekerlegini durdurmaya tasarlayan kanlı diktatörlükle başarılı bir savaşım yürütmek için yeni koşullara uygun yeni yollar arayıp bulmamız gerektir.

Böylece, savaşımın diyalektiği taze fikirler ve eylem yöntemleri doğurdu. Orijinal araçlar arandı ve yedekler seferber edildi. Bunlara giden yolları heyecanlı hayal gücü değil, savaşım deneyi, zorunluluk, sorunlara çözüm bulma yeteneği, kısacası yığınların akli ve yaratıcı dehası gösteriyor. Herşeyden önce yoksulluğun kol gezdiği mahallelerde, emekçilerin ve işsizlerin yoğun yaşadığı bölgelerde, faşizm kurbanları yakınlarının birleştiği örgütlerde, kadınlar, öğrenciler, aydınlar, geniş ilerici gençler arasında ortaya çıkan kamuoyunun çok sayıdaki "boyun eğmeme" biçimleri (bu deyim hatta hristi-

yan demokratların önde gelen yöneticileri tarafından kabul ediliyor) buna örnektir. Daha sonra açık protestolara gidildi. Halk barikatlar kurmaya, ateş perdeleri kullanmaya başladı. Ve diktatörlüğün temelleri ilk defa işte o zaman sarsılmaya başladı, çünkü halk yığınları~~ın~~ nin ardı arkası kesilmeyen ve iyi örgütlenmiş eylemleri, diktatörlüğün belkemiğini kırmak ve onu ortadan kaldırmak için tek araçtır.

~~Bir başka ögenin daha gözönünde bulundurulması gerekiyor: Bizim çabamız, Komünist Partisi'nin özeleştirici biçimindeki "tarihsel anlayışsızlık" tanımlamasından dersler çıkartmaktır. Bu sorun oldukça eskidir. Latin Amerika'nın, geleneksel olarak gerici askeri diktatörlüklerin yasak bölgesi sayılmış olmasıyla ilişkilidir. Biz ise, daha gençliğimizde hep Şili'nin anakaradaki diğer ülkelerden farklı olduğu fikri ağırlanıyordu. D.Portales'in (3) de belirttiği gibi, biz "Latin Amerika'nın İngilizleriydik". Hepimiz bu çocuk masallarıyla uyutulmuştuk. Uyanış korkunç oldu. İnsanlar dönüp dolaşıp hep aynı soruyu sordular: Allende'nin yasal hükümeti neden ayakta kalamadı? Yanıt vermek gerek. Ama yalnız yanıt verme açısından değil, en başta bugünü düşünerek, yani faşist diktatörlüğe nasıl son verileceği, ~~en~~ onurlu bir geleceğin nasıl sağlanabileceği, & gelecek kuşaklar için trajedinin tekrarlanmamasını nasıl garantilenebileceği üzerinde düşünerek yanıt vermek gerek.~~

İşte komünistleri bugün böylesi heyecan dolu, köklü fikirler engizelendiriyor. Ve onlar kendilerinin değil, tüm halkın, tüm ulusun çıkarlarını, demokrasinin bugünkü, yarınki, gelecekteki çıkarlarını ~~x~~ düşünüyorlar.

(3) D.Portales (1793-1837), devlet adamı ve politikacı. 1830'da ülkenin fiili başkanı olduktan sonra otoriter yönetim biçimleri kullandı. Doğmakta olan Şili oligarşisinin çıkarlarını dile getiriyordu. (Not Red).

Oligarşinin özel birlikleri

Zamanında Portales, ordunun yarısını dağıtmış ve oligarşinin çıkarlarını savunmak için, sömürge dönemlerinin milislerini örnek alarak "ulusal muhafız gücü" oluşturmuştu. Artık bizim yüzyılımızda, 1932'de ömrü çok kısa olan Sosyalist Cumhuriyet'in ilanından sonra, sağcılar da buna paralel olarak adına "Ş Cumhuriyet milisi" dedikleri ve sayıları 50 bini bulan bir ordu kurdular.

Şimdi gericiler rahatsızdır. Küstahça aldatılan ve feda edilen halk artık yavaş yavaş, adım adım, zor da olsa, tarihin derslerini öğrenmeye başladı. O, güçlü gerçeğin kendilerinden yana olan yığınların, neden "gerçeğin" gücünün kendilerinden yana olan aşırı gerici azınlığın elinde bir oyuncak olduklarını anlamaya çalışıyor. Halkın kendisini savunmaya hakkı yok mu? Pinochet'in ve yeniçerilerinin, halk değil, yalnız cellatlar silaha sahip oldukları için yoketmek istediği 30 bin Şilili'yi kurtarmaya çalışmak suç mu? Ya da Tucapel Jimenes'in, J.M.Parada'nın, M.Guerrero'nun, S.Nattino'nun⁽⁵⁾ katledilmelerini önlemek? Eger 2,500 Şilili'nin "kaybolması" ya da iki genç insanın R.Rejas'ın ve C.Guintama'nın (Guintana büyük bir mucize eseri sağ kalabildi) canlı canlı yakılmaları engellenmiş olsaydı suç mu olacaktı? Şili halkı, başını kesmekten çekinmeyecek olan Pinochet'in baltasının altına koymakla mı görevlidir? Birçok yasayla, hatta Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Genel Bildirgesi'nce sapkıtan halkın yasal olarak kendisini savunma hakkını tanımamaya kim cesaret edebilir?

(4) 4 Haziran 1932'de Hava Kuvvetlerinde görevli yüksek rütbeli subaylar devlet darbesi yaptılar ve "Sosyalist Cumhuriyet" ilan ettiler. Bunun ömrü yalnız 12 gün sürdü ve başka bir darbeye yıkıldı (Not Red.)

(5) Özellikle bu yurtseverler başları kesilerek canavarça öldürüldüler. (Not Red.)

Halkın ayaklanma hakkı, bundan bin yıl önce tanınmıştır. Thomas ^{Alaino} Aguires, eğer böylesi bir eylem yöntemi yasadışı erkin, gerçek adaletle saygılı başka bir erkle değiştirilmesinin tek aracıysa, bunun kabul edilebileceğini belirtmiştir. Olgular, günümüzde Şili'de yalnızca böyle bir çıkışın olanaklı olduğunu gösteriyor. Parantez içinde belirtelim ki, faşist darbeyi gerçekleştiren insanlar, kendileri ayaklanma çağrısı yapmışlardı. Darbecileri destekleyen ya da bunlara sempati gösteren herkes ayaklanmadan yana çıkıyor. Kuşkusuz bu, diğer savaşım yöntemlerinden vazgeçmek anlamına gelmiyor. Şili'yi kurtuluşa götüren her yol iyidir ve uygundur. Ancak ülkemizde Brezilya, Uruguay ya da Arjantin modellerinin, diktatörlüğün kendi iradesinden başkasını tanımayan despot'ta simgeleşen aşırı otokratik niteliğinden dolayı, ihtimal payı azdır.

Sloganımız: Tüm Muhalefetin Birliği

1987 yılının halk açısından boğuşuna gitmemesi gerekir. Bu nasıl başarılabilir? Bir tek yol vardır: Birlik ve savaşım. Gerçi, geride kalan yıl içinde tüm muhalefetin birliği sağlanamamıştır. Neden sağlanamadı diye sorulabilir. Bunun nedenleri çoktur ve hatta kimileri olağanüstü önemlidir. Sömürgeci sınıfların dar çıkarları, kökleşen ^{sağcı} ~~sağcı~~ ^{sağcı} ~~sağcı~~ ve emperyalist baskının kimi politikacıların düşünce ve eylem biçimleri üzerindeki büyük etkisi gibi nedenler burada yer alıyor. Bugünkü Şili muhalefeti, bir ayağıyla diktatörlüğün kampında yer alan sağcılardan, en ardıcıl solculara kadar uzanan değişik politik güçlerden oluşuyor.

Washington tarafından esinlendirilen ve desteklenen merkezçiler ve sağcılar, sol güçleri parçalamak için sürekli ve amaca yönelik biçimlerde manevra yapıyorlar. Bunlar, birkaç yıl içinde, büyük çabalar sarfederek Halk Birliği'ni yıkmayı başardılar. Ancak şunu da tanımak gerek ki, onun yıkılmasına Allende yönetimi döneminde büyük zorluklara neden olan ve blok içinde yer alan merkezkaç güçler de yardımcı oldular.

Düşmanlarımız, ortanın sağındakilerin kombinezonlarına "sol süsü" vererek, bunların erke gelmeleri için yolu temizlemek amacıyla örgüt-
 lü ve birleşik sol güçleri Şili'nin politik sahnesinden uzaklaştırmak
 için planlar hazırlıyorlar. "Demokratik Bağlaşıklık" ⁽⁶⁾ ve belli bir
 dereceye kadar da, Komünist Partisi'ni ve Halkçı Demokratik Hareket'
 te ⁽⁷⁾ (HDF) yer alan diğer örgütleri önceleri dışlayan "Ulusal Uzlaş-
 ma" da böyle kurulduklar. Hatırlatalım ki, ŞKP ta baştan birleşik
 muhalefet koalisyonunun kurulmasını önermiştir. Bizi ise, hiç bekle-
 mediğimiz bir anda, muhalefetin en savaşkan güçlerini de dışarda
 bırakan Demokratik Birlik'in kuruluşunu ilan ederek, şaşkına çevir-
 diler. Bu, diktatörlüğe karşı olan herkesi birleştirmeyi amaçlayan
 politikamız ^{la} ~~çalışmaktadır.~~ Bu, gerçekten birliğe karşı atılmış
 bir adımdır.

Muhalefetin birliği çizgisi, bizim değişmeyen çizgimizdir.
 Biz, rejime karşı duran herkese teker teker anlaşma önerisinde
 bulunuyoruz. Bunun nasıl ^{adlandırılacağı} ~~deneneceği~~, birlik mi, yakınlaşma mı, karşı-
 lıklı anlayış mı, ya da uzlaşma mı ^{deneneceği} ~~önemli değildir.~~ Kuşkusuz, gerek-
 li olan sözü bulmak önemlidir, ama bu başta gelen sorun değildir.
 Temel sorun, birliğin neden gerekli olduğudur. Biz bunu, hiçbir
 zaman diktatörlükle barışmak için önermeyeceğiz, ya da ABD'nin Dış-
 işleri Bakanlığı önünde diz çökerek kurtuluşun gökten inip bize
 gelmesini beklemeyeceğiz. Biz, reel demokratik kazanımlar için bir-
 leşmek zorundayız. Binlerce defa kanıtlandığı gibi, bu ancak sava-
 şımlar içinde sağlanabilir. Ulusal ayaklanma, faşizmin ortadan
 kaldırılmasını isteyen herkesi kapsamalıdır. Bize göre bu, en iyi
 yoldur.

^{Sol güçler yeniden gruplaşmalıdır}
 (6) Demokratik Bağlaşıklık, Hristiyan Demokrat Parti, Sosyal Demokrat
 Parti ve Radikal Parti, aynı zamanda sağ-kanat Cumhuriyetçiler ve
 Liberal Hareketten oluşmaktadır. (Not Red.)

(7) Demokratik Bağlaşıklık ve kimi sağa gruplar tarafından imzalanan
 politik bir pakt. (Not Red.)

Sol güçler yeniden gruplaşmalıdır

Sol güçler, bunu mutlaka belirtmek gerek, merkezcilere ya da sağcılara kıyasla her zaman daha büyük bir savaşkanlık göstermişlerdir. Özellikle halkı temsil eden güçlerin önünde, Pinochet'in vaadettiği "özgür" seçim hayalleriyle Şili'lileri paralize etme çabalarına karşı, onun gözlerini açma ve rejimin manevralarını boşa çıkarma görevi duruyor. Tek sözle biz şunu öngörüyoruz: Son çizgiye getirilen ve hemen demokrasi isteyen halkın mobilize edilmesi için sol güçlerin yeniden örgütlenmeleri gerekiyor. Şili tarihinde, sol güçlerin çok şeyler elde edebileceklerini ve belirleyici rol oynayabileceklerini gösteren çok örnek vardır. Sol güçler, 1938'de, Halk Cephe'sinde birleşerek, başkanlık seçimlerini kazanmayı başardılar, 1970'te de Halk Birliği'ne dayanarak bu başarıyı tekrarladılar. Şili'nin bugünkü durumu, sol güçlerin yeniden gruplaşmalarını, bir bütün oluşturmalarını her zamankinden daha çok gerektiriyor. Şili'de diktatörlüğe karşı birleşen halk arasında ve aralarında henüz anlaşılamayan parti yönetimlerinde var olan ayrılıkların üstesinden gelebilecek yeteneğe sahip olan harekete her gün yeni güç katmakla, onun dinamizmini ve savaş ruhunu yükseltmekle görevli birleşik bir muhalefete gereksinim vardır.

1986'nın sonuna doğru, muhalefetin kampında, bizim çelişkilerimizi yansıtan iki olay meydana geldi. Bir yandan, Hristiyan Demokrat Parti ve Ulusal Parti⁽⁹⁾ yönetimlerinin mutlak çoğunluğu tarafından desteklenen Melina-Beeninger'in⁽¹⁰⁾ önerisi. Bu önerinin özünde, Pinochet'in önerdiği biçimde 1989'da yapılacak olan içi kof, saçma olan, sözümona "özgür" seçimler'i yanıltıcı bir görünüşle

(9) Ulusal Parti, yabancı sermayeye bağlı olan finans oligarşisinin ve burjuvazinin çıkarlarını savunuyor. (Not Red.)

(10) Sağ hristiyan-demokrat yöneticiler. (Not Red.)

→ Değerli dostlar, Barış ve Sosyalizm sorunları dergisinde yer alan Şili Komünist Partisi Merkez komitesi politikai komisyonu üyesi Valodya Taytılboym'un, "Sırtlan Ehlileştirilemez" başlıklı yazısından ~~eniz~~ ^{senis} bir özet sunduk . ~~Ya da~~ ^{Dinlediğiniz} gibi Valodya Taytılboym, yazısının son bölümünde, sol güçlerin birliğinin gerekli ve önemli olduğunu vurguluyordu. Söz konusu yazıdan ~~kalın~~ kaleme alınmasından sonra, Şili'de sol güçlerin birliği yolunda, yeni ve ileri bir adım daha atıldı.

~~ŞİLİ'DE "BİRLEŞİK SOL" KURULDU~~

~~ŞİLİ'DE~~ Haziran ayının sonunda 7 sol parti "Birleşik Sol" (~~izquierda Unida - iu~~) adlı bir koalisyon örgütü kurdu. "Birleşik Sol" hareketinin içinde, daha önce Demokratik Halk Hareketi adlı koalisyonda biraraya gelmiş bulunan Şili Komünist Partisi, Şili Sosyalist Partisi ve Devrimci Sol Hareket'in yanı sıra, bu koalisyonda yer almayan Sol Hristiyanlar, Birleşik Halk Eylemi, Radikal Parti ve Tarihsel Sosyalist Parti de bulunuyor. "Birleşik Sol"un başkanlığına, Şili'ye döndükten sonra önce ülke içinde sürgüne gönderilen, daha sonra başkent Santiago'ya getirilerek yargılanacağı açıklanan Sosyalist Parti başkanı Clodomiro Almeyda seçildi.

"Birleşik Sol" ^{partileri} /kamuoyuna ^{dıkları} yayınladığı çağrıda, demokrasi mücadelesine yeni bir ivme vermek için biraraya geldiklerini açıkladılar. Çağrıda, halkın demokrasi mücadelesinin güçlenmesiyle birlikte muhalefetin ordu ile görüşmelere başlaması için koşulların olgunlaşacağına dikkat çekiliyor, en başta ülkeye 1980 yılında Pinoşet tarafından dayatılan anayasanın iptali için mücadele edileceği kaydediliyor. "Birleşik Sol"un çağrısında, yeni bir anayasa için mücadele üzerinde ağırlıkla durulurken, tüm özgürlüklerinin sağlanması, baskı aygıtlarının dağıtılması, ordunun ve yargının demokratikleştirilmesi hedeflerine dikkat çekiliyor.

Çarşamba
~~EX~~

TKP

29.7.87

Bu yayınlımızda, TDOO programımızın ardından, sizlerden gelen mektupların dökümünü sunacağız. Daha sonra, Nerede bir yoldaş varsa TKP' eradadır" programımızda ise Şili komünist partisi Merkez Komitesi Politik komisyonu üyesi Valodya Tayılboym'un, Şili'deki durumu ele alan, "Sırtlan Ehlileştirilemez" başlıklı yazısının geniş bir özetini dinleyebilirsiniz.

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

Makale v.1.

29.12.87

7 --- Türkiye'deki cezaevlerinde devam eden açlık grevleri~~ni~~ nedeniyle Federal Almanya'da çeşitli dayanışma eylemleri yapılıyor. Federal Al Almanya'nın Köln kentinde açlık grevlerini desteklemek amacıyla 1 haftalık bir girişim düzenlendi. Türkiye'deki tutuklu ve mahkûmlarla dayanışma için açlık grevine ~~başlayan~~ başlayanlar Türkiye'deki cezaevlerinde tek tip giysi, kitap, dergi, gazete yasağı, işkence, yetersiz sağlık bakımı, hücre cezası ve mehkeme~~ye~~ ve hastane çıkışlarında zincire vurma uygulamalarına son verilmesini istediler. ^{Açlık grevleri} (İstanbul-Sağmalcılar, Malatya, Bursa ve Eskişehir cezaevlerindeki ~~açlık grevi~~ ise ~~başlamış~~ kalan tutuklu ve hükümlüler tarafından yürütülüyor,

--- Eski başbakan ve yasaklı politikacı B ülent Ecevit, Türkiye'nin Özal hükümetinden kurtulması ve demokrasiye geçebilmesi için meclisteki üç muhalefet partisinin süratle biraraya gelerek yeni bir anayasa ve seçim sikteminde anlaşmaları gerektiğini söyledi. üç partinin Ecevit /böyle bir anlaşmayı ortaklaşa yürürlüğe koyma taahhüdünde bulunmalarını isteyerek, "Türkiye'yi Özal zihniyetinin kabusundan ve örümcek ağlarından kurtarmak, esenliğe ve demokrasiye kavuşturmak böyle bir ortak ~~şim~~ eylemle gerçekleşir" dedi.

Hükümetin Seydişehir Alüminyum fabrikasındaki greve karşı tutumunu eleştiren Ecevit, Seydişehir tesislerinin projesinin Özal tarafından DPT müsteşarı ~~xx~~ iken onaylandığını, teknolojinin geriliği iddialarından da kendisinin sorumlu olduğunu belirtti.

--- Başbakan Özal her gece televizyon kanalıyla yasaklı politikacı-
lara saldırarak, halkı 6 Eylül'de hayır oyu vermeye çağırırken,
yasaklı politikacılara televizyondan ve radyodan konuşma hakkı
tanınmıyor. Bir süre önce eski Başbakanlardan Süleyman Demirel'in
TRT'de söz hakkı için başvurusunu ele alan TRT yönetim kurulu,
yasaklı politikacıların açıklamalarının haber değeri taşıması
durumunda bile televizyon ve radyodan yararlanamayacaklarını
kararlaştırdı.

Bilindiği gibi Başbakan Özal, kamuoyunun tek yanlı ~~olarak~~
koşullandırılabilmesi amacıyla, yasaklılara ekran yolunun kapatılma-
sı ~~perakendecilik~~ isteğinde bulunmuş, TRT de bunu olumlu karşılamıştı.
yayınlarında
TRT'nin/ kendilerine yer vermemesini eleştiren eski başbakanlar
dan Süleyman Demirel ise Kütahya'da yurttaşlara karşı şunları söyledi

4

"Burada büyük bir hareketlilik var. Bunu Alman radyosu veriyor, Bi-Bi-Si gösteriyor. Türkiye Cumhuriyetinin radyo televizyonu vermiyor. Burası Kütahya değil mi? Sizler ~~Türkiye~~ vatandaşı değil misiniz? Kütahya Türkiye'nin sınırları içinde değil mi?"

Başbakan Turgut Özal'a da yanıt veren Demirel sözlerini şöyle sürdürdü: "Şimdi 12 Eylül bezirganlığı yapıyorlar. Her gün televizyon çıkıp utanmadan, sıkılmadan milletin gözünün içine baka baka 60 yılda yapılamayanların 3,5 yılda yapıldığını söyleyerek yalan söylüyorlar."

--- Özal hükümetinin, İMF'nin emirlerini yerine getirmek için uygulamaya koyarak istediği ~~xxxxxxx~~ "tüketimi kılmak ve zorunlu tasarruf ~~yapmak~~ yaptırmak" politikası işçiler ve sendikacılar arasında büyük tepki yarattı. Hükümetin zorunlu tasarruf için işçi ~~xxx~~ ücretlerinden kesinti yaparak bir fona aktarma girişimini "ğadışı" olarak değerlendiren sendikacılar "ücretliler aldıkları ile bile doyamıyorlar, ~~xxxxxxkxxxxkesintixxxxx~~ ^{ücretlerinin neresinden} ne kesintisi yapılacak?" ~~dediler~~ dediler.

Türk-İş'e bağlı Basisen genel başkanı Metin Tiryakioğlu "Bugün işçi de, memur da ayda 1 kilo eti alamaz durumdadır. Hükümet böyle tasarı hazırlayarak ücretlilerle adeta dalga geçiyor. Oluşturulacak fon mutlaka başka amaçla kullanılacak" dedi .

Mristal-İş sendikası Genel başkan vekili İbrahim Eren de

Çalışanların yeni bir kesintiye tahammülü olmadığını belirterek "hükümet işçi ve memurlara bir iyilik yapmak istiyorsa toplu sözleşmelere müdahale etmesin" dedi.

TÜSTAV
TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAşTIRMA VAKFI

P --- " Mülke amirlerce alınacak Grev ve lokavtlarda/ alınacak tedbirlerle ilişkin tüzüğün " Danıştay tarafından iptal edilmesine ~~rağ~~^{rağ}men uygulandığı belirtildi. Bağımsız Otomobil-İş Sendikası genel başkanı İlhan Dalkılıç, tüzüğün ~~Danıştay~~ Danıştay'da iptal edilmiş olduğunu, ^{buna rağmen} devam eden grevlerle ilgili yasadışı uygulamalarda hiçbir değişikliğin olmadığını söyledi. Dalkılıç, tüzüğün üçüncü maddesi uyarınca kurulan ~~xxx~~ Danışma ~~kurulları~~ Kurullarının aldığı tedbirlerin yasal dayanağı olmadığını, bu kurulların ~~aldığı~~ ve alınmış önlemlerin ~~kaldırılmasını~~ ortadan kaldırılmasını istedi.

~~İç ve dış borçlanma ve ödemeleri~~

P --- Bir yandan artan iç ve dış borçlanma, bir yandan süresi dolan dış borç faiz ve anapara ödemeleri Türkiye'yi her geçen gün dış borç batağına biraz daha batırırken, kişi başına düşen borç miktarı da ~~gittikçe~~ artış gösteriyor. Anka ajansının belirlemelerine göre yılın ilk yarısında toplam 2 trilyon 455 milyar lirayı aşan iç ve dış borç anapara ve faiz ödemesi yapıldı. Dış borç ödemesinin yüzde 55'ini anapara, yüzde 45'ini de faiz ödemesi oluşturdu. ^{sinhornu} Anılan dönemde ~~İç ve dış borçlanma ve ödemeleri~~ kişi başına ödenen dış ve iç borç miktarı 47 bin lirayı buluyor. Aylık ise kişi başına 8 bin liraya yakın borç ödemesi düşüyor.

Başının özgür olmadığı yerde demokrasiden

---"Basın ne kadar özgür?", "~~Başının özgür olması gerekiyor mu?~~"
Sözde liber mi? Kısıtlı

✓ 12 Eylül ~~rejiminin~~ rejiminin oluşturduğu ~~kitle iletişim~~ basın-yayın
ortamı, yasalar, yasaklar halkın bilgilendirme özgürlüğünü, haberleşme
özgürlüğünü ne sövence altına derece alıyor? Hapisteki gazeteciler, yazışları
müdürleri, kapatılan yayın organları, yasaklanan dergiler, gazeteler,
toptan kağıt hamuru yapılan veya fırınlarda yakılan kitaplar,
gazeteler, dergiler ve hatta asırlık ansiklopediler.... Bütün bunların
günümüz Türkiye'sinde basın özgürlüğü açısından anlamı nedir d.d.

İşte bir 24 Temmuz Basın Bayramında bir kez daha bu ve buna
benzer soruları hatırlatalım dedik. Türkiye'de basın üzerindeki
baskılar yasaklamalar geçtiğimiz hafta buruk biçimde 79. cusu kutlanan
Basın Bayramı'nda bir kez daha gündeme geldi. Gazeteci örgütleri
yaptıkları açıklamalarda gerçek bir basın özgürlüğünden yana olduklarını

~~bu~~ belirttiler. Çağdaş Gazeteciler ~~Derneği~~ ^{Genel Başkanı} Ahmet Abakay, Türkiye'de basın ve düşünce özgürlüğünün baskılar altında olduğunu vurgulayarak, "bu koşullarda basın bayramı kutlanamaz" dedi.

Türkiye Gazeteciler Sendikası ise 24 Temmuz Basın Bayramı ~~nedeniyle~~ niyle bir bildiri yayınladı. Türk basının 79 yıl önceki sansür dönemi ni aratmayacak şekilde haber alma güçlükleri ve baskılarla karşı karşıya olduğu belirtilen TGS bildirisinde, şu görüşlere yer verildi: "Başta 1982 Anayasasının getirdiği sınırlayıcı hükümler ~~arasında~~ olmak üzere, Basın Yasası'ndaki, Türk Ceza ~~kanunundaki~~ ve Muzır yasasındaki maddeler basın özgürlüğünü zedelemektedir. Kayıtsız şartsız basın özgürlüğünü savunan TGS, basın özgürlüğünü yalnızca gazetecilerin bireysel özgürlüğü olarak değil, halkın haber alma ~~özgür~~ özgürlüğü olarak görmektedir. ~~Bu bağlamda~~ Bugün için halkın bu haklı

demokrasiyle bağdaşmayacak ölçüde sınırlandırılmıştır." TGS bildirisinde basınla ilgili yasalardaki yasakların kaldırılması, temel hak ve özgürlüklerin eksiksiz sağlanması, 1982 Anayasasının tümüyle değişmesi istendi.

İstanbul v e İzmir Gazeteciler Cemiyetleri de yaptıkları açıklamalarda sansürün kaldırılışının 79.yıldönümünde, karşlaşılan yasaklar ve baskıları kınadılar.

D.D basın özgürlüğü gerçek bir demokrasinin en temel koşullarından biridir. ^(Günhü) Basın özgürlüğü aynı zamanda halkın bilgilenme ve haber alma ^{gerçekleri öğrenme} özgürlüğüdür ~~de~~. Bu noktaya dikkat çeken Hürriyet gazetesi başyazarı Oktay Ekşi şunları vurguluyor: "Basın özgürlüğü diye bilinen kavramın aslı halkın gerçekleri öğrenme hakkıdır. Halkın gerçekleri öğrenmesine engel ^u olan bir ülkede ne yönetimin

meşruluğundan sözedilebilir, ne de "demokrasinin varlığından...
Halkımız kendisini yönetenlerin karşısına geçip gerçekleri öğrenmek
benim hakkımdır. Çünkü siz kendi paranızı değil benim ödediğim
vergileri harcıyorsunuz' demedikçe basın özgürlüğü sadece basının
sorunu gibi görünmekten kurtulamayacaktır."

TÜSTAV
TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

29.7.1987

① ---Sovyetler Birliği dışişleri bakanlığı bir açıklama yaparak, bütün ülkeleri,özellikle de Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi üyelerini ,Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi'nin Körfez savaşıyla ilgili son kararına uymaya çağırdı.Açıklamada ,598 numaralı kararı desteklemek için Sovyetler Birliği'nin elinden geleni yapacağı belirtilirken,Birleşik Amerika'nın Basra Körfezi'ndeki güç gösterileri,kararda yer alan her türlü aşırı tutumdan kaçınma maddesiyle gelişen bir tutum olarak nitelendirildi.

Öte yandan Suudi Arabistan ,Birleşik Amerika savunma ^{suin aksine} bakanlığının yaptığı ~~açıklamaya~~ bir açıklamada belirtilen ^{sa} Basra ^{günahane} Körfezi'nde bu ülkeyle birlikte mayın arama çalışmalarına katılmayacağını açıkladı.Riad'da yapılan açıklamada,Suudi Arabistan'ın yalnızca kendi suları içinde mayın arayacağı bildirildi.Regan yönetimi,bölge ülkelerinden kendisiyle birlikte açık sularda mayın aramayı istemişti.

29.7.1987

---Sovyetler Birliği dışışları bakanlığı bir açıklama yaparak, bütün ülkeleri,özellikle de Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi yelerini ,Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi'nin Körfez savaşıyla ilgili son kararına uymaya çağırdı.Açıklamada ,598 numaralı kararı desteklemek için Sovyetler Birliği'nin elinden geleni yapacağı belirtilirken,Birleşik Amerika'nın Basra Körfezi'ndeki g  gösterileri,kararda yer alan her türlü ağırsız tutumdan kaçınma maddesiyle  eligen bir tutum olarak nitelendirildi.

Öte yandan Suudi Arabistan ,Birleşik Amerika savunma bakanlığının yaptığđ açıklamaya bir açıklamada belirtildiği,Basra Körfezi'nde bu ülkeyle birlikte mayın arama çalışmalarına katılmayacağını açıkladı.Riad'da yapılan açıklamada,Suudi Arabistan'ın ya nızca kendi suları içinde mayın arayacağı bildirildi.Regan yönetimi,bölge ülkelerinden kendisiyle birlikte açık sularda mayın aramayı istemişti.

2
---Cenevre'de Sovyet ve Amerikan delegasyonları arasında 500 ile 5000 kilometre menzilli nükleer roketlerin kaldırılması için görüşmeler devam ederken, ABD Başkanı Ronald Regın Vaşington'da yapılan bir bilimsel toplantıda, ülkesinin söz konusu roket^{nu} sistemlerinin ve rampalarının yokedilmesinden yana olduğu/belirtti. Mihail Gorbaçov'un global sıfır çözüm önerisini selamlayan Regan, bu konuşmasıyla, ABD'nin kimi rampaları koruma ve kimi roket sistemlerini başkalarıyla değıştirme yolundaki tutumundan vazgeçmiş olduğunu gösterdi.

~~Anaak~~ Bu arada Sovyetler Birliğı ve Amerika Birleşik Devletleri dışişleri bakanları Şevardnatse ile Şults'un Eylül ayında bir görüşme yapacakları açıklanırken, Federal Alman birlikleri ile Amerikan birliklerinin Kep Kenevirıl adlı Amerikan üssünde Persing-2 roketlerinin denemelerini yaptıkları öğrenildi.

Öte yandan dünya çapında çifte sıfır çözümün hayata geçmesine ilişkin açıklamalar ~~ve xgörü~~ devam ediyor.

---Cenevre'de Sovyet ve Amerikan delegasyonları arasında 500 ile 5000 kilometre menzilli nükleer roketlerin kaldırılması için görüşmeler devam ederken,ABD Başkanı Ronald Regın Vashington'da yapılan bir bilimsel toplantıda,ülkesinin söz konusu roketli sistemlerinin ve rampalarının yokedilmesinden yana olduğu/belirtti. Mihail Gorbacov'nn global sıfır çözüm önerisini selamlayan Regan,bu konuşmasıyla, ABD'nin kimi rampaları koruma ve kimi roket sistemlerini başkalarıyla değıştirme yolundaki tutumundan vazgeçmiş olduğunu gösterdi.

--- Bu arada Sovyetler Birliğı ve Amerika Birleşik Devletleri dışişleri bakanları Şevardnatse ile Şults'un Eylül ayında bir görüşme yapacakları açıklanırken,Federal Alman birlikleri ile Amerikan birliklerinin Kep Kenevirıl adlı Amerikan üssinde Persing-2 roketlerinin denemelerini yaptıkları öğrenildi.

Öte yandan dünya çapında çifte sıfır çözümün hayata geçmesine ilişkin açıklamalar ~~var~~ devam ediyor.

de

3

Romanya devlet başkanı Çauşesku ile Yunanistan başbakanı Andreas Papandreu, Bükreş'te yaptıkları görüşmelerden sonra yayınladıkları ortak açıklamada, Gorbaçov'un dünya çapında ~~z~~ çifte sıfır çözüm önerisini desteklediklerini bildirdiler. Sonbaharda Balkanların nükleer ve kimyasal silahsız bölge olması için bir toplantının yapılması görüşünün yinelenildiği açıklamada, orta menzilli roketlerin kaldırılması için görüşmelerde anlaşmaya varmaları için ABD'ye ve Sovyetler Birliği'ne çağrı yapıldı.

İsveç'te yayınlanan Aftonbladet gazetesinin başyazısında ise Federal Almanya, 72 Persing 1 -A roketinin görüşmelerin dışında tutulması yolundaki isteğini geri almaya çağrıldı. Aynı görüşünü savunan Federal Almanya sosyal demokrat parti dışilişkiler komisyonu başkanı Karsten Fogt, iki askersel paktın kendilerini yalnızca savunmaya göre düzenlemelerinin şart olduğunu söyledi.

Romanya devlet başkanı Çauşesku ile Yunanistan başbakanı Andreas Papandreu, Bükreş'te yaptıkları görüşmelerden sonra yayınladıkları ortak açıklamada, Gorbaçov'un dünya çapında x gifte sıfır çözüm önerisini desteklediklerini bildirdiler. Sonbaharda Balkanların nükleer ve kıyasal silahsız bölge olması için bir toplantının yapılması görüşünün yinelenildiği açıklamada, orta menzilli roketlerin kaldırılması için görüşmelerde anlaşmaya varmaları için ABD'ye ve Sovyetler Birliği ne çağrı yapıldı.

İsveç'te yayınlanan Aftonbladets gazetesinin başyazısında ise Federal Almanya, 72 Perçing 1 -A roketinin görüşmelerin dışında tutulması yolundaki isteğini geri almaya çağrıldı. Aynı görüşünü savunan Federal Almanya sosyal demokrat parti dışilişkiler komisyonu başkanı Karsten Wogt, iki askersel paktın kendilerini yalnızca savunmaya

-----Yunanistan başbakanı Andreas Papandreu,partisinin bir toplantısın-
da yaptığı konuşmada,hükümetinin kararlı' tutumunun sonucu olarak
Amerika Birleşik Devletlerinin Yunanistan'ın terör örgütleriyle
işbirliği yaptığı yolundaki suçlamasını açıkça geri almış olduğunu
Bunun,
bildirdi.Vaşington için çok ender bir tutum olduğunu belirten
Papandreu,ABD ile yapılacak olan üç görüşmeleri için ülkesinin ilk
etapta öne sürdüğü koşulun gerçekleşmiş olduğunu söyledi.Papandreu,
üç anlaşmasının halk oyuna sunulacağını da sözlerine ekledi.

----Yunanistan başbakanı Andreas Papandreu,partisinin bir toplantısında yaptığı konuşmada,hükümetinin kararlı tutumunun sonucu olarak Amerika Birleşik Devletlerinin Yunanistan'ına terör örgütleriyle işbirliği yaptığı yolundaki suçlamasını açıkça geri almış olduğunu ^{Bunun,} bildirdi.Vaşington için çok ender bir tutum olduğunu belirten Papandreu,ABD ile yapılacak olan üç görüşmeleri için ülkesinin ilk etapta öne sürdüğü koşulun gerçekleşmiş olduğunu söyledi.Papandreu, üç anlaşmasının halk oyuna sunulacağını da sözlerine ekledi.

---Şili İnşaat İşçileri Sendikası başkanı Sergio Tronskoso, birkaç hafta önce Şili'de kurulan "Birleşik Sol" adlı koalisyon örgütünün Şili'de demokrasinin geleceği açısından yaşamsal önem taşıdığını söyledi. Tronskoso, rejimin tüm baskılarına, terörüne karşın, Şili Sosyalist Partisi Almeyda ile Şili Komünist Partisi MK üyelerinden Mireya Baltra ile Yulietta Kampusano'nun ülkeye geri dönmelerinden sonra ete kemiğe bürünen Birleşik Sol'un emekçilerde büyük bir umut yarattığını kaydetti. Pinoşet'in terör yasalarıyla komünist partisini ve öteki sol partileri hayatın dışına itemeyeceğini belirten Şilili sendikacı, Amerika Birleşik Devletleri'nin ülkesinin içişlerine karışmaya devam ettiğini belirterek, bu iç karışmaların bir an önce sona ermesini istedi.

6
---İsrail'in Batı Ürdün ve Gazze Şeridi bölgesinde 500 hektarlık bir toprak ~~alanına~~ ^{el koyduğu} alanına (el koyduğu öğrenildi. Ürdün'de yapılan bir açıklamada belirtildiğine göre, İsrail 1967 savaşından bu yana işgal ettiği Arap topraklarının yüzde 60'ına, su kaynaklarının ise yüzde 80'ine doğrudan el koymuş bulunuyor.

Öte yandan Ortadoğu sorununun ^{doğrudan} çözümü için bir uluslararası konferansın ~~toplanması~~ ^{toplanması} için çabalar devam ediyor. Ürdün dışişleri bakanı Tahir el Masri, Amman'da yaptığı açıklamada, ülkesinin bununla birlikte Birleşik Amerika ile ilişkilerinin iyi olduğunu, ~~ancak Birleşik~~ ^{ancak Birleşik} ülkesinin ~~millî çıkarları~~ dünya çapında destek gören Ortadoğu konusunda bir uluslararası konferansın toplanması isteğine aktif destek vermeye devam edeceğini söyledi.

12
P ---Bolivya'nın başkenti La Paz'da toplanan Bolivya Komünist Partisi Merkez Komitesi olağanüstü plenumu,partinin birinci sekreterliğine Humberto Raminez'i seçti.Partinin birinci sekreterliğini daha önce yürüten Simon Reyes,Bolivya İşçi Sendikaları Merkezi Yürütme Sekreterliğine seçilmiş olduğu için,partiden,birinci sekreter ^{eli} görevinden affedilmesini istemişti.

---Birleşmiş Milletler Latin Amerika Ekonomik Komisyonunun Uruguay'ın başkenti Montevideo'da açıklanan bir raporuna göre, Latin Amerika ve Karayipler bölgesi ülkelerinin ihracat gelirleri 1986'da yüzde 15 düştü.Raporda,bunun ana nedeninin bu ülkelerin ana ihracat malları fiyatlarının dünya pazarında hızla düşmesi olduğu belirtiliyor.

Elimize son olarak ulaşan mektupların dökümünü sunuyoruz dd:

Yeşeren ¹ohum, Osman Ocak, İskenderun'dan bir mektup, Nefer kızılırmak, Batman'dan bir mektup, Kızıl Şafak, H.Yalçın-H.Ergun, Yonca Bulutoğlu, Ege'den Koza, T.Nekta, 15 Şehitler grubu, K.Çiyayi, U.Bulutlar, S.Yoldaş, G.Çamlı, Çağdaş Emekçi, Neşe ¹Okan, Mehmet ¹Deniz, Türkiye'den bir yayın, Gürsel Güner, Barış Onur, M.Y., Genç Yoldaş, Cem Erel, C.Çınar, Ozan Kızıltunç. Barış Bir, S.Sahlin, Yunanistan'dan bir çalışma grubu, Güçlü Emek, T.Tişler, Avusturya'dan imzasız bir mektup, Barış Güvercini, R.Nusbaum, Yunanistan'dan imzasız bir mektup, Cem Erel, S. Kovaçev, Yunanistan'dan bir çalışma grubu, Güçlü Emek, Mavi ~~xxxx~~ Boğaz'dan Ersin Ekin, Bir bildiri, İsveç'ten imzasız bir mektup, İngiltere'den bir kupür, Necati Hansaoğlu, Sezer ve Hakan kardeşler, İsveç ve Avusturya'dan çeşitli yayınlar, Belçika ve Avusturya'dan çeşitli gazete ve broşürler...